

Sygn. akt I USK 108/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania P. F.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bielsku-Białej
o podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu
ubezpieczeniu chorobowemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 kwietnia 2023 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt III AUa 1485/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 listopada 2021 r., sygn. akt III AUa 1485/20 Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację odwołującej się P. F. od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z 30 grudnia 2019 r., sygn. akt VI U 971/19, którym Sąd pierwszej instancji oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej z 18 kwietnia 2019 r.

Decyzją z 18 kwietnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej na podstawie art.83 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że P. F. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 28 sierpnia 2014 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona zaskarżając ją w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie że ubezpieczona jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 21 sierpnia 2014 r., przeprowadzenia zawnioskowanych dowodów, a nadto o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z 30 grudnia 2019 r., sygn. akt VI U 971/19 Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej oddalił odwołanie.

Apelację wyroku Sądu Okręgowego wniosła odwołująca się, zarzucając mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.; art. 217 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. z zw. z art. 278 § 1 k.p.c.; art. 5b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 11 ust. 2 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 266); art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 2168 ze zm.); art. 3 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 1292 ze zm.) oraz art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 22 k.p.

Sąd Apelacyjny uznał apelację za nieuzasadnioną w konsekwencji oddalając ją.

Sąd drugiej instancji wskazał, że podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i oceny Sądu Okręgowego.

W ocenie Sądu odwoławczego, żaden z argumentów, zaprezentowanych w apelacji, nie mógł odnieść skutku.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego naruszenia prawa procesowego, tj. przepisu art. 233 § 1 k.p.c., Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się jakichkolwiek uchybień w postępowaniu Sądu Okręgowego.

Sąd pierwszej instancji nie naruszył przepisów art. 217 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. z zw. z art. 278 § 1 k.p.c. oddalając

wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu BHP. Słusznie Sąd ten wskazał, że kwestia samodzielnej organizacji działalności przez ubezpieczoną jest kwestią ustaleń faktycznych, a nie wiedzy specjalnej z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Z uwagi na powyższe Sąd Apelacyjny pominął wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu BHP w postępowaniu apelacyjnym na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 k.p.c.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że apelująca musi mieć na uwadze, iż do zaistnienia możliwości uznania podlegania ubezpieczeniom społecznym - według prawidłowo powołanej przez Sąd pierwszej instancji treści art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stanowiących materialną podstawę objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi osób prowadzących pozarolniczą działalność, warunkiem decydującym dla objęcia ubezpieczonej tymi ubezpieczeniami jest rzeczywiste prowadzenie tej działalności. W niniejszej sprawie jednak domniemanie prowadzenia tej działalności zostało skutecznie obalone.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał, że działalność P. F. nie nosiła znamion działalności profesjonalnej, prowadzonej na własne ryzyko. Sąd drugiej instancji zwrócił uwagę, że w definicjach działalności gospodarczej nacisk jest położony na zorganizowany i zarobkowy charakter, ciągłość i profesjonalizm.

Sąd pierwszej instancji trafnie zwrócił uwagę na to, że zorganizowanie działalności gospodarczej w płaszczyźnie materialnej odbywa się przykładowo przez: zapewnienie kapitału, lokalu, środków biurowych, maszyn, sprzętu, technologii, zatrudnienie pracowników, przedsięwzięcie działań o charakterze marketingowym (informacja, reklama) oraz przez podejmowanie działań zmierzających do uzyskania i utrzymania wymaganych kwalifikacji niezbędnych ze względu na rodzaj wykonywanej działalności (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 10 lutego 2016 r., I UK 65/15, LEX nr 2118451; z 16 lutego 2016 r., I UK 77/15, LEX nr 2000382).

Prowadzenie działalności gospodarczej jest kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia sam prowadzący ją podmiot i jak ją nazywa oraz czy dopełnia ciążących na nim obowiązków z tą działalnością związanych, czy też nie.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczona nie prowadziła działalności w sposób zorganizowany i na własne ryzyko. Nie poniosła jakichkolwiek kosztów w związku z tą działalnością. Lokal na działalność gospodarczą oraz jego utrzymanie (energia, woda), park maszynowy (linia technologiczna do malowania proszkowego), materiały do malowania, zapewniony został przez ojca ubezpieczonej S. M.. Wszelkie koszty eksploatacji tych urządzeń, czy naprawy obciążały również ojca odwołującej się. To on zapewniał odwołującej się zlecenia, również ponosił koszty inwestycyjne związane z zapewnieniem odwołującej się miejsca i warunków pracy (np. odzież ochronna). Faktury wystawiane ubezpieczonej obejmowały tylko koszty robocizny. Pomiędzy firmą ubezpieczonej i firmą jej ojca nie występowały rozliczenia magazynowe. W czasie korzystania przez ubezpieczoną z zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego to ojciec ubezpieczonej zapewniał ciągłość malowania elementów metalowych do lamp czyniąc to osobiście lub z pomocą żony i córki. Działalność ubezpieczonej ograniczała się tylko do współpracy z ojcem. Wystawienie faktury VAT z 31 grudnia 2019 r., w której ujęto sprzedaż linii technologicznej do malowania proszkowego - zatem po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji - nie dowodzi, że w spornym okresie ubezpieczona prowadziła działalność gospodarczą na własne ryzyko.

Reasumując Sąd drugiej instancji uznał, że nie doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego wskazanych w apelacji, tj. art. 5b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 11 ust. 2 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz art. 3 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Sąd Apelacyjny podkreślił również, że wbrew zarzutowi apelacji Sąd pierwszej instancji nie uznał, że w spornym okresie ubezpieczoną i S. M. łączył stosunek pracy. Stąd zarzut naruszenia art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 22 k.p. jest chybiony.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną odwołująca się w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne związane z wykładnią poszczególnych elementów ustawowej definicji działalności gospodarczej zawartej w art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz art. 3 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, charakteru wpisu przedsiębiorcy do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, jak również zakresu norm do których odsyła art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przy ustaleniu czym jest „pozarolnicza działalność gospodarcza”.

W pierwszej kolejności skarżąca podniosła, iż przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przy ustaleniu czym jest „pozarolnicza działalność gospodarcza” odsyła przede wszystkim do przepisów ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, a przed dniem 30 kwietnia 2018 r. do przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Zatem wskazany przepis nakazuje, aby ustalenia zakresu znaczenia „pozarolnicza działalność gospodarcza” ustalić w oparciu o art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie oceny działalności skarżącej do 30 kwietnia 2018 r. oraz art. 3 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców w zakresie oceny działalności skarżącej od 30 kwietnia 2018 r. Przepis ten zawiera definicję legalną pojęcia działalność gospodarcza, która to definicja nie zawiera w sobie elementu „działania na własne ryzyko” lub też „działania na własny rachunek”. Zamiast powyższego ustawodawca uznaje za działalność gospodarczą „działanie we własnym imieniu”. W konsekwencji przy ustalaniu zakresu desygnatów pojęcia „działalność gospodarcza” nie należy uwzględniać elementu „działania na własne ryzyko” lub też „działania na własny rachunek”. Przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej jest uzasadnione, aby wyjaśnić istniejące rozbieżności dotyczące pojęcia „działalności gospodarczej”, „zorganizowanej działalności”, „działalności wykonywanej we własnym imieniu” i zakresu ww. pojęć, jak również chwili w jakim dana osoba uzyskuje status przedsiębiorcy, tj. rozpoczyna

prowadzenie działalności gospodarczej, z którą to działalnością art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże powstanie obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne. Ma to istotne znaczenie ze względu na kwestię ustalenia czy istnieje rozróżnienie działalności wykonywanej „na własne ryzyko” od działalności wykonywanej „we własnym imieniu” i jakie to ma znaczenie z punktu widzenia przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ponadto definicja działalności gospodarczej zawarta w art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz art. 3 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców zawiera pojęcie „zorganizowana działalność” . Należy zwrócić uwagę na kwestię, czy do zorganizowanej działalności należy zaliczyć również działania podejmowane przez przedsiębiorcę korzystającego z własności innego przedsiębiorcy na podstawie cywilnoprawnej umowy. Zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego, których wykładnia - w efekcie przedstawionego stanowiska judykatury i doktryny - nie wyłącza z zakresu pojęcia „zorganizowana działalność” korzystania przez przedsiębiorcę z własności innego przedsiębiorcy na podstawie zawartej z nim umowy cywilnoprawnej. Zaskarżony wyrok w sposób nieuprawniony kwestionuje zasadność uznania takiej działalności za działalność zorganizowaną, Zdaniem powoda niniejsza skarga - w świetle wielokrotnie wyjaśnianych wątpliwości co charakteru działalności skarżącej w kontekście umów zawartych przez nią z innym przedsiębiorcą - jest oczywiście uzasadniona i jako taka powinna zostać przyjęta przez Sąd Najwyższy do rozpoznania.

Kolejnym zagadnieniem prawnym jest charakter wniosku o wpis osoby fizycznej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, z którą to chwilą ustawodawca wiąże możliwość legalnego podjęcia działalności gospodarczej zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie oceny działalności skarżącej do 30 kwietnia 2018 r. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców w zakresie oceny działalności skarżącej od 30 kwietnia 2018 r. W konsekwencji pojawia się pytanie czy osoba, która złożyła wniosek o taki wpis dokonała

czynności które stanowią wykonywanie działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawy - Prawo przedsiębiorców? Tym bardziej zasadne jest rozpoznanie tej kwestii z uwagi na okoliczność, iż dopiero z tą chwilą dana osoba działa w obrocie jako przedsiębiorca, a tym samym jest osobą fizyczną wykonującą działalność gospodarczą.

Biorąc pod uwagę powyższe wskazać należy, że niniejsza skarga kasacyjna zawiera istotne zagadnienia prawne, które wiążą się z określonymi przepisami prawa materialnego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy, ale również innych podobnych spraw, które z uwagi na przedmiot zagadnień dotyczyć mogą wszystkich osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono żadnej argumentacji, która mogłaby przemawiać za przyjęciem, że skarga kasacyjna kwalifikuje się do przyjęcia do rozpoznania. Na marginesie można wskazać, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania obarczone jest błędem logicznym, bowiem strona skarżąca w kontekście tych samych przepisów, co do których formułuje istotne zagadnienia prawne, podnosi również zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, co wzajemnie się wyklucza. Skoro bowiem określone przepisy wywołują poważne wątpliwości, które wymagają interwencji Sądu Najwyższego dla ich rozstrzygnięcia, to Sądy w niniejszej sprawie nie mogły ich w sposób oczywisty, rażąco naruszyć. Coś co jest wątpliwe nie może być zarazem oczywiste.

Jednak istotniejszy jest fakt, że podniesione zagadnienia prawne zostały już rozstrzygnięte w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że podstawą do powstania tytułu ubezpieczeń społecznych w oparciu o prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, co oznacza konieczność stwierdzenia w oparciu o odpowiednie ustalenia faktyczne, że dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność zarobkową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2019 r., I UK 337/18, LEX nr 2697215). Samo uzyskanie wpisu do CEiDG nie przesądza zatem, że dana osoba prowadzi działalność gospodarczą i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym. Złożenie wniosku o wpis do CEiDG jest wymogiem rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, ale nie dowodem na jej faktyczne prowadzenie. Podstawą do powstania obowiązku ubezpieczenia społecznego z mocy art. 6 ust. 1 pkt 5 u.s.u.s. jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej (art. 13 pkt 4 tej ustawy), w tym działalności gospodarczej, czyli rzeczywiste podjęcie i prowadzenie działalności zarobkowej, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2021 r., II USKP 43/21, OSNP 2022, nr 9, poz. 89). Organ rentowy może wydać decyzję o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym, jeżeli po analizie zgłoszenia stwierdzi brak podstaw do objęcia osoby zgłoszonej ubezpieczeniem społecznym z uwagi na przykład na brak rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej. Stwierdzenie nierzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej może być związane z pierwotną lub wtórną jej fikcyjnością. W przypadku fikcyjności wtórnej, występującej gdy po legalizacji działalności gospodarczej zostaną podjęte jakiegokolwiek działania, weryfikacja działalności gospodarczej odbywa się przez badanie, czy zostały spełnione przesłanki, określone w art. 4 Prawa przedsiębiorców (działalność zarobkowa wykonywana we własnym imieniu, w sposób zorganizowany i ciągły). Z realnym prowadzeniem działalności gospodarczej mamy do czynienia tylko wówczas, gdy łącznie zostaną spełnione wszystkie powyższe przesłanki (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2022 r., III USK 482/21, LEX nr 3451292).

Sąd Najwyższy wskazał również, że przesłanka prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek i ryzyko gospodarcze nie jest spełniona, gdy usługi wykonywane są strukturze organizacyjnej jedyne go zleceniodawcy, przy wykorzystaniu jego sprzętu, organizowaniu klientów i wyznaczaniu terminów przyjęć przez pracowników tego zleceniodawcy oraz w zamian za prowizję od przychodów wygenerowanych na jego rzecz (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2020 r., I UK 105/19, OSNP 2021, nr 8, poz. 95). O działalności gospodarczej jako stanowiącej tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 u.s.u.s. można mówić wtedy, gdy są spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki wymienione art. 3 Prawa przedsiębiorców (w poprzednim stanie prawnym art. 2 u.s.d.g.), tj. zarobkowy charakter prowadzonej działalności, jej zorganizowany charakter i ciągłość wykonywania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 sierpnia 2022 r., I USK 505/21, LEX nr 3482554).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.